

भारतीय शिक्षा बोर्ड
मॉड्यूल प्रश्न पत्र - Ist Term
संस्कृत - कक्षा 8
सत्र: 2025-26

निर्धारित समय: 1 घंटा

अधिकतम अंक : 20

निर्देश:

- प्रश्नों को ध्यानपूर्वक पढ़ें।
- प्रश्न पत्र को पढ़ने के लिए अतिरिक्त 10 मिनट का समय दिया जाएगा। इस दौरान छात्र केवल प्रश्न पत्र पढ़ेंगे।
- प्रश्न पत्र में कुल 5 प्रश्न हैं।
- प्रश्न संख्या 1 के लिए 5 अंक निर्धारित किये गये हैं।
- प्रश्न संख्या 2, 3 एवं 5, प्रत्येक प्रश्न के लिए 4 अंक निर्धारित किये गये हैं।
- प्रश्न संख्या 4 के लिए 3 अंक निर्धारित किये गये हैं।

प्रश्न 1. अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतेन लिखत -

अस्ति कस्मिंश्चित् प्रदेशे महान् न्यग्रोध-पादपः । तत्र वायस-दम्पती प्रतिवसतः स्म । अथ तयोः प्रसवकाले वृक्षविवरात् निष्क्रम्य कृष्णसर्पः सदा एव तदपत्यानि भक्षयति । ततः तौ निर्वेदात् अन्यवृक्षमूलनिवासिनं प्रियसुहृदं शृगालं गत्वा ऊचतुः- भद्र ! किम् एवंविधे सञ्जाते आवयोः कर्तव्यं भवति ? एष तावद् दुष्टात्मा कृष्णसर्पः वृक्षविवरात् निर्गत्य आवयोः बालकान् भक्षयति । तत् कथ्यतां तद्रक्षार्थं कश्चित् उपायः । उक्तञ्च- सर्पयुक्ते गृहे वासो मृत्युरेव न संशयः । यद्-ग्रामान्ते वसेत् सर्पस्तस्य स्यात् प्राणसंशयः ॥

(i) एकपदेन उत्तरयतः

- (क) वायसदम्पती कुत्र प्रतिवसतः स्म ?
(ख) कः वायसदम्पत्योः बालकान् भक्षयति ?

(ii) पूर्णवाक्येन उत्तरयतः

- (क) वायसदम्पती प्रियसुहृदं शृगालं गत्वा किम् ऊचतुः ?

(iii) निर्देशानुसारम् उत्तरयतः

- (१) 'वृक्षः' इति पदस्य पर्यायपदं गद्यांशे किं प्रयुक्तम् ?
(क) न्यग्रोधः (ख) वायसः (ग) पादपः
- (२) "कृष्णसर्पः सदा एव तदपत्यानि भक्षयति ।" अत्र क्रियापदं किम् ?
(क) एव (ख) भक्षयति (ग) कृष्णसर्पः

प्रश्न 2. अधोलिखितवाक्येषु स्थूलपदम् आधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत -

- (क) देवाः मिथः नो विद्विषते ।
(ख) अयोध्यानगरी सरयूतीरे अस्ति ।
(ग) अहं पुण्यभूमौ नित्यं विहरामि ।
(घ) वृद्धः बकः मत्स्यान् व्यापादयितुं असमर्थः आसीत् ।

प्रश्न 3. विकल्पेभ्यः उचितं शब्दरूपं चित्वा लिखत -

- (क) _____ प्रियमित्राणि छात्रावासे वसन्ति ।
(क) अहम् (ख) मम (ग) मया
(ख) _____ मातृत्वं भवति ।
(क) गोषु (ख) गावः (ग) गवाम्
(ग) भवतः _____ किम् ?
(क) नाम्ना (ख) नाम (ग) नाम्नः
(घ) आचार्यः _____ सह संवादं करोति ।
(क) राज्ञः (ख) राजा (ग) राज्ञा

प्रश्न 4. अधोलिखितानां पदानां पर्यायपदानि पट्टिकातः चित्वा लिखत -

- (क) कृणोमि (घ) गिरिः
(ख) धनम् (ङ) वपुः
(ग) नगरी (च) वदतु

वसु, शरीरम्, ब्रवीतु, पुरी, करोमि, पर्वतः

प्रश्न 5. विकल्पेभ्यः उचितं धातुरूपं चित्वा लिखत -

१. वयं भोजनं _____ ।
(क) अत्स्यामः (ख) अत्स्यथ (ग) अत्स्यामि
२. सर्वे वानराः _____ ।
(क) अरोदत् (ख) अरोदः (ग) अरोदन्
३. यूयं पाठं पठित्वा _____ ।
(क) स्वप्याम् (ख) स्वप्यात (ग) स्वप्यातम्
४. ते कथां श्रुत्वा
(क) शेते (ख) शये (ग) शेते